

KEVIN FEATHERSTONE: Πρακτικές βραχυπρόθεσμης ευημερίας δεν οδηγούν πουθενά

Κύπρος ανταγωνιστική και λιγότερο δαπανηρή

Της Δωρίτας Γιαννακού
dorita@phileleftheros.com

Ζητήματα που αφορούν στην Ελλάδα και τις πρακτικές που ακολούθησε αλλά και τα μαθήματα τα οποία μπορεί να διδαχθεί η Κύπρος από τα παθήματά της, σχολιάζει ο καθηγητής σύγχρονων Ελληνικών Σπουδών και οικονομολόγος στο London School of Economics Kevin Featherstone. Επίσης, αναφέρεται τόσο στην τραπεζική ένωση όσο και στο ευρωμόλογο. Ο κ. Featherstone επισκέφτηκε πρόσφατα την Κύπρο και έδωσε διάλεξη σχετικά με «τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις της Κύπρου ως προέδρου χώρας στην ΕΕ», σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάρου.

Πρέπει να περιμένουμε σύντομα αλλαγές στην ευρωπαϊκή κρίση χρέους κατά τη γνώμη σας;

Τα δύο τελευταία χρόνια βλέπουμε μια σειρά από περιορισμένες πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της διαχείρισης της ζώνης του ευρώ. Αυτές οι πρωτοβουλίες έχουν αποδεχθεί πολύ καθυστερημένες για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ωστόσο, η πρόσφατη κίνηση του Mario Draghi - η ΕΚΤ να αγοράζει ομόλογα των κρατών μελών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες - μπορεί να αποδειχθεί πιο σημαντική ως ένα μεμονωμένο βήμα. Η σειρά των πρωτοβουλιών που γίνονται έχουν αρχίσει να μοιράζουν ελπίδες χάρη στον Draghi. Προβλέπετε σύντομα οικονομική ανάκαμψη στην περιοχή;

Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε ύφεση και η ανάκαμψη της Ευρωζώνης θα πάρει κάποιο χρόνο ακόμα, φοβάμαι. Χρειάζομαστε σωστές προσπάθειες διάσωσης δηλαδή διασώσεις οι οποίες να οδηγούν στην επιστροφή της ανάπτυξης σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα - έτσι ώστε το βάρος του χρέους να μην αποκλείσει απλά την ανάπτυξη.

Πιστεύετε ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση προέρχεται κατ'εξοχή από λάθη των τραπεζών;

Σίγουρα η οικονομική κρίση δεν αποτελεί μόνο ή κυρίως υπαιτιότητα των τραπεζών. Οι ρίζες αυτής της κρίσης περιλαμβάνουν τον υπερβολικό δανεισμό των κυβερνήσεων - δηλαδή, για κατανάλωση, αντί για τις

επενδύσεις - και τις αδυναμίες της διακυβέρνησης της ευρωζώνης. Η ΕΕ χρειάζεται «οικονομική διακυβέρνηση», η οποία να συντονίζει, αλλά και να στηρίζει τα κράτη, από την αρχή. Ακόμη και τώρα η Καγκελάριος Μέρκελ έχει την τάση να βλέπει την οικονομική διακυβέρνηση πρωτίστως ως ζήτημα κυρώσεων και πειθαρχίας.

Πώς κρίνετε το αποτέλεσμα του φόβου της εξέδου από την Ευρωζώνη; Θα μπορούσε ενδεχομένως να σημαίνει ότι η ιδέα της Ε.Ε. άρχισε να καταστρέφεται;

Η πολιτική στρατηγική της Ευρωζώνης έχει δώσει αβέβαια, αντιφατικά μηνύματα από την αρχή. Εκεί που βρισκόμαστε τώρα, νομίζω, είναι ότι η πλειοψηφία είναι προετοιμασμένη για έξοδο της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, αλλά ενδεχόμενη έξοδος περισσότερων κρατών θα μπορούσε να σπάσει τη δομή της Ευρωζώνης και να καταρρεύσει σαν ένα ντόμινο. Οι πρωταρχικοί παράγοντες οι οποίοι διατηρούν σε επαφή τη ζώνη του ευρώ είναι η εμπιστοσύνη και η αξιοπιστία. Υπεκφυγή ή καθυστέρηση των μεταρρυθμίσεων θα έχει εξωτερικό κόστος.

Είστε πολύ εξοικειωμένος με τα ελληνικά θέματα. Ποια είναι τα λάθη που έκανε η Ελλάδα και θα μπορούσε να αποφύγει η Κύπρος;

Αυτό είναι ένα μεγάλο θέμα. Οι διαδοχικές κυβερνήσεις στην Αθήνα διαχειρίστηκαν απερίσκεπτα, πολλές ανεπάρκειες και δυσκαμψίες, επιτρέποντας έτσι να αναπτυχθεί μια μη ανταγωνιστική οικονομία και απέτυχαν να κάνουν μακροπρόθεσμες στρατηγικές επιλογές. Ακόμη και τώρα σχεδόν καθόλου συζήτηση δεν γίνεται στην Ελλάδα σχετικά με το μελλοντικό οικονομικό και κοινωνικό «μοντέλο» που θα έπρεπε να αναζητηθεί. Η απάντηση στην κρίση στην Ελλάδα εστιάστηκε μόνο σε οριζόντιες περικοπές - μειώσεις μισθών και συντάξεων, αύξηση της φορολογίας - παρά να εξεταστούν οι προτεραιότητες για την κάλυψη τόσο της ανάπτυξης όσο και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Ο λόγος που συνέβηκε αυτό ήταν γιατί απλούστατα οι οριζόντιες περικοπές ήταν πολιτικά πιο εύκολες βραχυπρόθεσμα, αλλά προσέφεραν κακές θεραπείες στην οικονομία μακροπρόθεσμα. Και το γεγονός αυτό μπέρδευε τον κόσμο στον οποίο κυριαρχούσαν ο φόβος και η έλλειψη εμπιστοσύνης. Η δημόσια συζήτηση στερείται εστίασης, αν κανείς δεν γνωρίζει την κατεύθυνση της στρατηγικής.

Ποια είναι τα μαθήματα που η Κύπρος μπορεί να διδαχθεί;

Πρώτον να δοθεί προτεραιότητα στην ανταγωνιστικότητα. Θα πρέπει η Κύπρος να προσαρμοστεί στην παγκόσμια και περιφερειακή οικονομία και όχι το αντίστροφο. Η δεύτερη προτεραιότητα της Κύπρου στην παρούσα φάση είναι να διατηρήσει και να ενισχύσει την κοινωνική αλληλεγγύη, περιορίζοντας έτσι την αίσθηση της αταξίας και του αποκλεισμού. Κοινωνικές συμβάσεις και συμφωνίες κάνουν καλό, αλλά κατά τη διάρκεια των συζητήσεων πρέπει να αναγνωριστεί ότι η κρίση μειώνει τα περιθώρια για «ταμπού». Ενδεχόμενη αποτυχία να δεχτεί η Κύπρος αυτά τα δύο μαθήματα-παθήματα της Ελλάδας απλά θα κάνει τα πράγματα χειρότερα από ό,τι θα μπορούσαν να είναι. Όσον αφορά στην τελευταία απόφαση της ΕΚΤ για την αγορά ομολόγων, δεν νομίζετε ότι θα μπορούσε να εγκριθεί νωρίτερα ώστε να αποτραπεί η επέκταση της

► ΛΑΘΗ

Οι Ευρωπαίοι εταίροι προτίμησαν να μην εστιάσουν στις δημοσιονομικές αδυναμίες των επιμέρους κρατών και να επικεντρωθούν στις κυρώσεις και την πειθαρχία.

► ΕΛΛΑΔΑ

Απερίσκεπτα στη διαχείριση των ελλειμμάτων και αποτυχία στρατηγικών επιλογών για ανάπτυξη, εστιάστηκαν σε οριζόντιες περικοπές γιατί αποτελούσαν ευκολότερη πρακτική βραχυπρόθεσμα.

► ΚΥΠΡΟΣ

Η οικονομία της Κύπρου να προσαρμοστεί στην παγκόσμια οικονομία και την οικονομία της περικοχίας και όχι το αντίστροφο - Αναγκαιότητα διατήρησης της κοινωνικής συνοχής.

κρίσης;

Οι καλές ιδέες πρέπει να περιμένουν τις κατάλληλες πολιτικές. Αυτή ήταν μια ιδέα που χρειαζόταν να υιοθετηθεί για το 2009. Η καθυστέρηση οφείλεται στο πώς η καγκελάριος Μέρκελ έχει οδηγήσει, ή απέτυχε να οδηγήσει, την εγχώρια δημόσια συζήτηση της συγκεκριμένης πολιτικής.

Ο δρόμος για την απευθείας στήριξη των τραπεζών είναι πλέον ανοιχτός. Πώς βλέπετε αυτό το ζήτημα;

Μια τραπεζική ένωση έρχεται στο προσκήνιο και

αυτό αποτελεί ένα βασικό στοιχείο για την οικοδόμηση μιας πιο σταθερής ζώνης του ευρώ. Ξεκινήσαμε το ευρώ με ένα σύστημα διακυβέρνησης που είχε πάρα πολλά κενά και αδυναμίες. Ωστόσο, όπως φαίνεται η ΕΕ έχει αρχίσει να ξυπνάει. Ο ρυθμός της πρόοδου (κατά τη θέσπιση των αναγκών μεταρρυθμίσεων για το σύστημα του ευρώ) έχει επιταχυνθεί. Προσωπικά πάντα παραμένω αισιόδοξος σχετικά με το ευρώ, αλλά είμαι περισσότερο αισιόδοξος κατά τις τελευταίες εβδομάδες.

► ΕΥΡΩΜΟΛΟΓΟ

«Η ιδέα του ευρωμολόγου είναι εξαιρετική. Εάν υπάρχει ένα κοινό νόμισμα, υπάρχουν αμοιβαία συμφέροντα και υποχρεώσεις που το ακολουθούν. Το χρέος είναι ένα κοινό συμφέρον. Αυτό θα έπρεπε να είχε προβλεφθεί και υιοθετηθεί από την αρχή, όταν δημιουργήθηκε το ευρώ. Κάθε στροφή προς την κοινή διαχείριση χρέους με αποτελεσματικούς κανόνες είναι ευπρόσδεκτη εκ των προτέρων».

Δημόσιες επενδύσεις ειδικά στοχευμένες

Με ποιους τρόπους θα μπορούσε να βελτιωθεί η παραγωγικότητα στην Κύπρο και την Ελλάδα και ποιες οι προβλέψεις σας για τις δύο χώρες;

Μακροπρόθεσμα, τα μαθήματα που διδαχθήκαμε έγκεινται στη σημασία της διασφάλισης ότι το δημόσιο χρέος επενδύει στις δεξιότητες και τους πόρους που απαιτούνται για μια σύγχρονη οικονομία (όπως είναι η εκπαίδευση και πληροφορική, υποδομές) και ότι οι κρατικές δαπάνες παρακολουθούνται αποτελεσματικά για την παραγόμενη αξία. Αλλά η παραγωγικότητα βασίζεται στην ανταγωνιστικότητα, έτσι ώστε τα εμπόδια και οι δυσκαμψίες να αντιμετωπιστούν. Το υψηλό κόστος που διατηρούν οι θέσεις εργασίας και δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από την οικονομία ή η διατήρηση των υψηλά τεχνικών τιμών είναι προνόμια για τους λίγους και όχι τους πολλούς και είναι αντίθετο προς το γενικό δημόσιο συμφέρον. Το «δημόσιο αγαθό» είναι ένα συλλογικό, κοινό συμφέρον και αυτό δεν είναι θέμα του να ανεχόμαστε μια σειρά συγκεκριμένων απαγορευμένων ζωνών που μας επιβάλλονται έξωθεν.

“

«Η ΕΕ έχει αρχίσει να ξυπνάει, ο ρυθμός της πρόοδου (κατά τη θέσπιση των αναγκών μεταρρυθμίσεων για το σύστημα του ευρώ) έχει επιταχυνθεί».

”

Global Connections

32,000 minds, 700 offices, 90 countries, 1 network.

Within our global network of audit, tax and advisory firms, you'll discover cross-border teams of experienced professionals united by a strong entrepreneurial spirit and a unique client-centered approach.

With global reach and local perspective, RSM member firms deliver innovative solutions, helping you see further, adapt faster and grow stronger.

Connect to www.rsmi.com and connect with success.

RSM is the brand used by a network of independent accounting and advisory firms each of which practices in its own right. RSM International Limited does not itself provide any accounting and advisory services.

www.fiduciaryfuture.com

FIDUCIARY FUTURE CYPRUS 2012

31st October - 1st November
Hilton Park, Nicosia

Navigating the winds of a Changing New World

The definitive event of the year for Fiduciary and Corporate Service providers

Opening presentation
Honorable Minister of Finance, Vassos Shiarli

Emerging opportunities

- Theo Parperis - President, Institute of Certified Public Accountants Cyprus
- Hao Wang - Partner, Ray Yin & Partners, Beijing
- Peter Chen - Partner, Zhong Lun Law Firm, Shanghai
- Dr. Jean-Philippe Chetcuti - Managing Partner, Chetcuti Cauchi, Malta
- Alkman Granitsas - Station Chief, Wall Street Journal, Athens
- Dr. Theodore Panayiotou - Director, CIIM

Legal and tax

- Günter Spielmann - Executive Director, EMEA Tax services, Grant Thornton International
- Pieris Markou - Partner, Deloitte
- George Savvides - President, Cyprus Fiduciary Association
- Emily Yiollitis - Chairwoman, STEP Cyprus
- Maria Kyriakou - Former Registrar of Companies and MP
- Thanasis Korfiotis - Board Member, Cyprus Bar Association

Future of banking and the financial sector

- Andreas Andreou - Vice President, Cyprus Securities & Exchange Commission
- Evan Gavas - Cyprus Country Manager, Barclays Bank
- Panagiotis Papapetrou - Regional Director Central & SE Europe, Societe Generale, Athens
- Nicolas Gonzalez - Head of Product Development at Societe Generale Securities, Paris
- Yannis Matisis - Partner, Point Nine
- Dr. George Theodorides - Professor of Finance, CIIM
- Ibrahim Muhanna - Managing Director, Muhanna Foundation

REGISTER TODAY
www.fiduciaryfuture.com

Special attendance fee for Supporting Organization members!

EVENT ORGANIZERS:
InfoScreen Quorum

GOLD SPONSORS:
LAIKI BANK, BARCLAYS, Grant Thornton, CP-PALEMA, aPEXECUTIVE, PELECANOS & PELECANOU, DOT, CY, LEGINET

CYPRUS MEDIA PARTNER:
H KATHMERINH

INTERNATIONAL MEDIA PARTNERS:
Cyprus Profile, 中国离岸 CHINA OFFSHORE

SUPPORTING ORGANIZATIONS:
CIPA, ICPAC, CFA, CBA, STEP, CIIM, OEB